

Šajā adventes laikā, kurā nemanāmi, neviļus iegrimstam pārdomās, gaidās, gatavojoties Ziemassvētkiem un Jaunā gada sagaidīšanai, ir svarīgi un apsveicami, ja rodas dabīga vēlme tiekties un definēt sev jaunus mērķus, apņemšanās. Lai to sasniegtu, ir ne vien godprātīgi jādarā savs darāmais, bet ir jātic sev, saviem spēkiem, savai varēšanai, ir nepieciešama mazliet veiksmē un līdzcilvēku atbalsts, ir jāprot ne vien prasīt, bet arī redzēt, dzirdēt un dot.

* Lai ikvienam tas izdodas! Lai piepildās sapņi, cerības un apņemšanās! Lai Ziemassvētku prieks, veselība un pietiekama "rocība" pavada visu nākamo gadu!

Gaišus, baltus Ziemassvētkus un Laimīgu Jauno
2015.gadu visiem Strenču novada iedzīvotājiem!

Strenču novada domes priekšsēdētājs
Jānis Pētersons

PROJEKTA "PIESLĒDZIES LATVIJA!" NOSLĒGUMA PASĀKUMS

Piecpadsmit Vidzemes reģiona, Limbažu un Salacgrīvas skolotāji šogad aktīvi iesaistījās Lattelecom sociālās atbildības iniciatīvā Pieslēdzies, Latvija!, datorprasmēs apmācot 914 reģiona seniorus pēc 50 gadu vecuma. 1. decembrī, skolotāji, mācību vietu vadītāji un pašvaldību pārstāvji no visas Vidzemes pulcējās uz svinīgo projekta noslēguma pasākumu.

"Pieslēdzies, Latvija!" sniedz dalībniekiem atspēriena punktu tālākai interneta iespēju apguvei. 42% Vidzemes dalībnieku ir pirmspensijas vecumā no 50 līdz 62 gadiem, un esam pārliecināti, ka iegūtās prasmes viņiem palīdzēs ne vien sadzīvē, bet arī darba gaitās. Savukārt 17 dalībnieki, kuri pārkāpuši 81 gada sliekšni, apliecina, ka nekad nav par vēlu apgūt ko jaunu," skaidro Lattelecom valdes priekšsēdētājs Juris Gulbis.

Mācības aktīvi norisinājās piecpadsmit pašvaldībās – Valmieras pilsētā, Cēsu, Apes, Alūksnes, Gulbenes, Rūjienas, Kocēnu, Mazsalacas, Vecpiebalgas, Jaunpiebalgas, Strenču, Madonas, Valkas, kā arī Limbažu un Salacgrīvas novadā.

Bezmaksas datorapmācību kursu vadīšanā iesaistījās piecpadsmit Vidzemes skolotāji, nodarbības pasniedzot 17 mācību vietās. Strenču novada bibliotēkā pasniedzējas Guntras Dūles vadībā datorprasmes apguva 70 dalībnieki, no kuriem puse internetu apguva pirmspensijas vecumā. Savukārt, vecākā Strenču novada dalībniece Ina Nuķe datorkursos piedalījās 81 gada vecumā.

Pieslēdzies, Latvija! pasniedzēja Guntra Dūle skaidro: "Šī bija zinātkāra, gaiša auditorija, kura ar prieku nāk uz nodarbībām un gaida katru nākamo mācību iespēju. Ja pirmajā tikšanās reizē senioriem pret datorpeli bija tādas bailes kā no īstas peles, tagad jau šīs bailes ir pārgājušas, un viņos ir redzams drošums. Prieks, ka šie ļaudis seko līdz laikmetam!"

Strenču novada komanda, pasniedzēja Guntra Dūle un Lattelecom komercdirektore Kerli Gabriloviča

Savukārt, Guntras Dūles audzēkne Izolde Grunte saka: "Pieslēdzies, Latvija! mācības bija ļoti vērtīgas, un pasniedzēja Guntra – vienmēr smaidīga un pozitīva. Mācību laikā mums gāja vienkārši lieliski, un iegūtās zināšanas tagad izmantoju arī esot ārzemēs, lai iegūtu informāciju par pašmāju notikumiem."

Latvijas reģionos Pieslēdzies, Latvija! datorapmācības cilvēkiem vecumā pēc 50 gadiem norisinājās no maija līdz novembrim. Mācību laikā senioriem tika nodrošinātas bezmaksas mācību grāmatas, savukārt mājaslapā www.piesledzieslatvija.lv ikvienam joprojām pieejama mācību programma "Mācies pats" latviešu un krievu valodā.

Līga Bīte,

Lattelecom Sabiedrisko attiecību nodaļas projektu vadītāja

VIESI NO TĀLĀS VJETNAMAS

9.decembrī Jaunklidža bibliotēku – saietu namu apmeklēja viesi no tālās Vjetnamas. Vizītes laikā Jaunklidža bibliotēkā tika noorganizēta ekskursija pa bibliotēku un demonstrēta prezentācija par bibliotēkas pakalpojumiem, bibliotēkas lietotājiem un aktivitātēm, lai dažādotu un pilnveidotu vietējās sabiedrības dzīvi, kā arī sniegtas atbildes uz interesējošiem jautājumiem.

Saziņa ar vjetnamiešu delegāciju tika nodrošināta ar tulku starpniecību (no latviešu uz vjetnamiešu valodu un no vjetnamiešu uz latviešu valodu). Tulks – Kao Viet, Latvijas Mākslas Akadēmijas students, Lāčplēša komiksu veidotājs, puisis, kas jau 10 gadus dzīvo Latvijā.

Vizītes mērķis: laikā no šī gada 8. līdz 11.decembrim pēc Vjetnamas projekta Datorlietošanas prasmju un publiskā interneta piekļuves uzlabošanu Vjetnamā, kuru īsteno Vjetnamas Sociālistiskās Republikas Informācijas un komunikācijas ministrija, Latvijā tiek īstenots pieredzes apmaiņas pasākums Vjetnamas projektā iesaistītajiem speciālistiem. Vairāku dienu garumā, piedāvājot apmeklēt vairākas Latvijas publiskās bibliotēkas, tiekoties ar Latvijas publisko bibliotēku speciālistiem, LR Kultūras ministrijas Bibliotēku nodaļas un Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvjiem, piedaloties Kultūras informācijas sistēmu centra īstenotā publisko bibliotēku attīstības projekta "Trešais tēva dēls" iesaistītajiem speciālistiem, prezentācijās par projekta īstenošanu un tā ilgtspējas nodrošināšanu saistītiem tematiem, iecerēts nodot Latvijas pieredzi un ieteikumus veiksmīgai projekta īstenošanai un bibliotēku ilgtspējas nodrošināšanai.

Vjetnamiešu delegāciju desmit cilvēku sastāvā pavadīja Kultūras informācijas sistēmu centra pārstāves Līga Kursīte un Inga Niedra. Tikšanās reizē piedalījās Strenču novada plānošanas un attīstības nodaļas vadītāja Iveta Ence.

Katram no viesiem tika uzdāvināts Strenču novada tūrisma ceļvedis. Vislielākās emocijas tālās zemes pārstāvjiem sagādāja savas valsts atzīmēšana pasaules kartē, kurā tiek norādītas vietas, no kurām apmeklēta Jaunklidža bibliotēka.

Jaunklidža bibliotēkas vadītāja/bibliotekāre
Līga Rābante

LABIEKĀRTO HOKEJA LAUKUMU

Jau informējām, ka Latvijas Televīzijas un Aldara rīkotās akcijas Iekārto savu hokeja laukumu ietvaros astoņi labākie projekti no visas Latvijas saņēma finansiālu atbalstu par kopējo summu 10 000 eiro atklāto hokeja laukumu labiekārtošanai, tai skaitā arī Strenču vidusskolas hokeja laukumam tika piešķirti 1460 eiro apmaļu uzstādīšanai. Kopā akcijas ietvaros tika saņemti 44 projektu pieteikumi par kopēju summu aptuveni 100 000 eiro.

Projektu iniciēja Strenču pilsētas iedzīvotāji Gatis Brūvelis un Ansis Brūvelis. Brāļi ar ideju devās pie Strenču novada domes priekšsēdētāja Jāņa Pēterona par iespēju izveidot hokeja laukumam apmales. Priekšsēdētājs deva zaļo gaismu projekta iesniegšanai Strenču novada domes vārdā un vēlāk arī personīgi atbalstīja laukuma būvniecības darbus.

"Pēdējos aptuveni 4 gadus katru ziemu ar pašvaldības palīdzību pie Strenču vidusskolas sporta stadiona asfaltētājā daļā tiek uzliets ledus. Apmeklējums visas ziemas garumā

ir liels. Vislielākais noslogojums ir nedēļas nogalēs, kad hokeja laukumā salasās dažāda vecuma iedzīvotāji un reizēm arī no Jērcēniem un Sedas, lai uzspēlētu hokeju," rakstījis brāļu Brūveļu projekta pieteikumā.

Projekta realizācijas gaitā tika iegādāti kokmateriāli un naglas. Apmaļu būvniecība tika veikta patstāvīgi ar brīvprātīgo palīdzību, lai samazinātu būvniecības izmaksas. Šobrīd jau laukums ir gandrīz pabeigts, vēl tikai jāsaņem sals, lai varētu uzliet segumu. Paldies visiem, kuri bija gatavi bez atlīdzības piedalīties apmaļu uzstādīšanā, ieguldot savu enerģiju, zināšanas un prasmes! Ar piešķirto finansējumu nepietika, tāpēc paldies par finansiālo atbalstu A.Krumholcam un E.Leitim! Par silto maltīti paldies SIA "Kaktuss" un biedrībai "Šūpolēs"! Projekta rezultātā ir izveidots hokeja laukums 20 metru platumā, 40 metru garumā un 1,25 m augstumā.

Ginta Gailīte, sabiedrisko attiecību speciāliste

Pabeigti Strenču vidusskolas renovācijas darbi

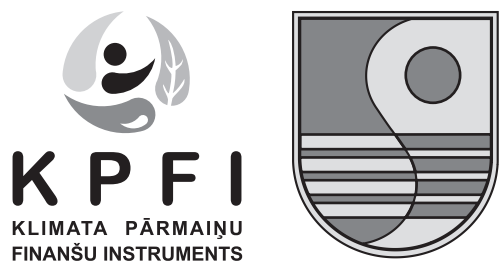
Kā jau iedzīvotāji būs pamanījuši, vasaras otrajā pusē un rudenī Strenču pilsētas vidusskolā norisinājās darbi, kas tika veikti projekta "Strenču novada vidusskolas ēkas logu, ārdurvju nomaiņa un pēdējā stāva pārseguma siltināšana Rīgas ielā 13" (ID Nr. KPFI-15.3/124) ietvaros. Tika nomainīti visi logi, vitrīnas un ārdurvis, kā arī ieklāts pārsegumu konstrukciju siltumizolācijas slānis.

Darbi paveikti un nodoti ekspluatācijā 2014.gada 28.novembrī. Darbus veica pilnsabiedrība "VJM".

Nomainot visus logus un durvis, kā arī nosiltinot bēniņu pārsegumu, ir uzlabots ēkas tehniskais stāvoklis, ēkas energoefektivitāte un ugunsdrošība, nodrošinot atbilstošu komforta līmeni apkures periodā. Tas turpmākajā ekspluatācijā ļaus būtiski samazināt siltumenerģijas patēriņu un tās uzturēšanas izmaksas. Projekta īstenošanas rezultātā paredzēts panākt CO2 emisiju samazinājumu par 82 tonnām.

Kopējās attiecināmās projekta izmaksas – 181646.64 euro, 85 % – no projekta attiecināmajām izmaksām, t.i., 154 399.64 euro finansēja klimata pārmaiņu finanšu instruments, no pašvaldības budžeta – 15 % no projekta attiecināmajām izmaksām, t.i., 27247.00 euro un neattiecināmās izmaksas – 2145.20 euro.

Projektu finansiāli atbalsta klimata pārmaiņu finanšu instruments.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

Zaiga Auniņa, Strenču novada domes Plānošanas un attīstības nodaļas projektu vadītāja, tel.64715667

Projektu "Strenču novada vidusskolas ēkas logu, ārdurvju nomaiņa un pēdējā stāva pārseguma siltināšana Rīgas ielā 13", ID Nr. KPFI-15.3/124 līdzfinansē KPFI.

Finansējuma saņēmējs šī projekta ietvaros ir Strenču novada dome.

Projekta administratīvās, finanšu un tehniskās vadības uzraudzību nodrošina SIA "Vides investīciju fonds".

Strenču novada domē viesojās Rīgas Hanzas Rotari kluba biedri Elena Kulberga un Māris Slokenbergs, lai runātu par sadarbības iespējām

TRADĪCIJU GLABĀTĀJS – SEDAS VOKĀLAIS ANSAMBLIS "SUDARUŠKA"

Tradīciju ansambļa "Sudaruška" dalībnieces uz tikšanās 2014. gada 29. novembrī Sedas kultūras namā bija aicinājušas vairāk kā simts draugu no visas Latvijas. Un iemesls tam ļoti svarīgs – kopš pirmās ansambļa darbības dienas pagājuši 5 radoši rosīgi un piedzīvojumiem bagāti gadi. Draugi no Matīšiem, Vecates, Valmieras, Žīgurim, Rencēniem, Limbažiem, Ēveles un pašmāju kolektīva "Zumba" bija pulcējušies, lai kopīgi priecātos par jubilāru veikumu un apsveikumā dāvātu skanīgas dziesmas un dejas. Laba vēlējumi, ziedi un dāvanas, ko no pasākuma viesiem saņēma ansambļa meitenes, papildināja jubilāru prieku par jaunajiem, dzimšanas dienas svinībās pirmo reizi publikas vērtējumam nodotajiem krievu tautas tērpiem.

Piepildīt ilgi loloto sapni – jauni koncerttērpi – bija iespējams pateicoties projektu konkursam "Mazākumtautību iniciatīvas Vidzemē", kuru izsludināja Valmieras novada fonds sadarbībā ar Kultūras ministriju, Vidzemes mazākumtautību un citām nevalstiskajām organizācijām. Konkursa mērķis: veicināt starpkultūru dialogu, vairojot savstarpējo izpratni un mazinot stereotipus, sekmējot mazākumtautību pilsonisko līdzdalību un mijiedarbību ar latviešiem, vienlaikus saglabājot viņu identitāti un kultūras mantojumu.

Paldies Strenču kultūras centra vadītājas vietniecei Sarmītei Caunei, kas bija uzsākusi iespēju izpēti un sagatavojusi jaunā tērpa vizuālo uzmetumu, uz kā bāzes tad arī tapa projekts "Tradīciju glabātājs – Sedas vokālais ansamblis "Sudaruška"". Sadarbojoties ansambļa vadītājai Jeļenai Tēraudkalnei, Sedas PII iestādes skolotājai, ansambļa "Mežābele" vadītājai Ullai Grinbergai un Strenču novada izglītības un kultūras atbalsta biedrībai "Šūpolēs", projekta ietvaros tika saplānotas vairāku pakāpju aktivitātes, no kurām jauno tērpu šūšana un prezentēšana bija šī projekta "saldais ēdiens".

Projekta aktivitātes paredzēja sarīkot "Vakarēšanu pie samovāra" ar tasi tējas un saviesīgām sarunām par krievu tautas tērpu valkāšanas tradīcijām, kurā jāpiedalās gan bērnodārza "Dzērvīte" audzēkņiem, gan Sedā dzīvojošiem

Strenču Mūzikas skolas audzēkņiem, gan jāsagatavo galvassegu "kokošņiku" un krievu tautas tērpu izstāde. Nākamais posms – jāapgūst divas, pašu izvēlētas latviešu tautas dziesmas Ullas Grinbergas vadībā, ar kurām kuplīnāt projekta noslēguma pasākuma programmu. Aktivitāte, kura ļoti aizrāva ansambļa dalībnieces, bija pašrocīga "kokošņiku" izrotāšana ar pērlītēm. Iedvesmojoties vienai no otras, tapa brīnišķīgi mākslas darbi, kas nu raksturo katras tērpa valkātajās individualitāti.

Atgriežoties pie "Vokālā ansambļa "Sudaruška" 5 gadu jubilejas kopā ar draugiem", gaviļnieču fināla uznaiciens ar šuvējas Dzintras Štrāles darinātajiem krievu tērpiem sajūmināja visus pasākuma dalībniekus. Satrauktas, laimīgas un lepnas "Sudaruškas" no saviem draugiem un atbalstītājiem saņēma godam nopelnītos aplausus par skaisti izpildītajām latviešu tautas dziesmām, sajūsmas apliecinājumus par jaunajiem tērpiem un laba vēlējumus turpmākajai darbībai.

Paldies Strenču Kultūras centram, Strenču novada domei, Valmieras novada fondam, Kultūras ministrijai par atbalstu un iespēju projekta realizēšanā.

*Biedrības "Šūpolēs" valdes locekle **Ralda Ziemule***

GADAM AIZEJOT...

Aiziet pagātnē 2014.gada pēdējās dienas un tuvojas jaunais – 2015.gads. Ja parasti gadu mijā vērtējam aizgājušo gadu un prognozējam, ko varētu nest nākošais, tad šī gadu mija gan Latvijai, gan mūsu pašvaldībai ir īpaša ar to, ka līdz ar 2014.gadu pagātnē aiziet pēdējo, pagājušā Eiropas Savienības fondu plānošanas periodā (2007.-2013.) apstiprināto projektu līdzekļu apgūšanas darbi un, līdz ar jaunā gada iestāšanos, reāli sāksies jaunā (2014.-2020.) plānošanas perioda ES fondu līdzekļu apguve. 2014.gada laikā ir izstrādāti pamatprincipi un vadlīnijas ES fondu finansējuma sadalei 2014.-2020.gada plānošanas periodā un pieņemto dokumentu saturs liecina par to, ka šis ES fondu plānošanas periods novadam vairs nav tik labvēlīgs. Strenču novadam, kas pēc lieluma atrodas Latvijas pašvaldību saraksta pēdējā trešdaļā, ļoti būtiski ir tieši pieejamie ES fondu līdzekļi, jo to piesaiste caur projektiem ir praktiski vienīgā pašvaldības attīstības iespēja. Jau no novada izveidošanas pirmām dienām, gan mēs – pašvaldības darbinieki, gan novada iedzīvotāji bijām tieši vai netieši saistīti ar apjomīgiem darbiem, gan pašvaldības ēku energoefektivitātes uzlabošanā (Strenču pilsētas pārvaldes ēka Rīgas ielā 7, novada domes ēka Valkas ielā 16, vidusskolas ēka Rīgas ielā 13), gan ar tilta būvi pār Lielupi Jērcēnu pagastā, gan Saieta nama būvniecību Jaunklidzī. Ar ES fondu palīdzību tika atjaunoti kultūras nami Strenčos un Sedā, izveidots Tautas interešu centrs ar bibliotēku Strenčos. Lai arī cik nepatīkami bija dubļi un putekļi darbu laikā, ir prieks, ka esam atjaunojuši un izbūvējuši no jauna centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmas Jērcēnos, Plānos, Jaunklidzī, lielākā daļā Strenču pilsētas un Sedā, esam izbūvējuši Eiropas līmenim atbilstošu tranzīta ielu caur Strenčiem pa kuru varam vest novada bērnus ar jauniem autobusiem, kas arī nav iegādāti tikai par pašvaldības naudu. Diennakts tumšajā laikā ir prieks par atjaunoto ielu apgaismojumu Strenčos un Sedā.

Visi iepriekš piesautie realizētie projekti ir smaga pašvaldības darbinieku kopēja darba rezultāts, sākot no idejas līdz brīdim, kad, piecus gadus pēc objekta nodošanas ekspluatācijā, tiek nodota pēdējā projekta atskaite naudas devējiem. Šī gada nogalē gribu pateikt paldies visiem pašvaldības darbiniekiem, kas ar savu darbu ir sekmējuši

novada attīstību, bet īpaši Strenču novada domes Attīstības un plānošanas nodaļas vadītājai Ivetai Encei, speciālistiem Zaigai Auniņai, Ilzei Bičevskai, Ilonai Pinzulei, Grāmatvedības un finanšu nodaļas vadītājai Vinetai Zanderei, vadītājas vietniecei Daigai Rozentālei, Īpašumu apsaimniekošanas un tehniskā nodrošinājuma nodaļas vadītājam Ilmāram Strautam, vietniekiem Inesei Kārklīnai un Vladimīram Jevsejevam. Tāpat gribu pateikt paldies novada iedzīvotājiem par sapratni, paciešot projektu realizācijas laikā radīto troksni, putekļus, dubļus un citas normālai sadzīvei traucējošas lietas.

Laimīgu, bagātu, veiksmīgu Jauno gadu katram novada iedzīvotājam!

*Strenču novada domes izpilddirektors **Aivars Auniņš***

SKOLOTĀJA – MĪLESTĪBAS CILVĒKS

Atkal un atkal nākas apgalvot, ka dzīvē vislielākā vērtība ir tajā sastaptie cilvēki. Kā spožas pērles tie atdod apkārtējiem cilvēkiem savu spīdumu un gaismu. Mēs to pieņemam, novērtējam un kļūstam bagātāki. Kaut arī neesmu skolotājas Kraukles skolniece, tomēr sarunā atklājām dzīves ceļu krustojanos pirms daudziem gadiem. Man bija ļoti liels prieks tikties ar skolotāju klātienē sarunā pirms gada baltākajiem svētkiem – Ziemassvētkiem.

Šogad valsts svētku pasākumā “Mans laiks” Strenču novada domes apbalvojumu par mūža ieguldījumu saņēma pensionētā skolotāja Gunta Kraukle. Pieteikumā apbalvojumam par viņu rakstīts: “Gunta Kraukle ir dzimusi strenčniete. Viņas pirmā skola ir Strenču 7gadīgā pamatskola. Skolotāja ir absolvējusi Daugavpils pedagoģisko institūtu un Mākslas akadēmiju. Strenču skolai skolotāja ir veltījusi lielu daļu sava mūža – 41 darba gadu, mācījusi vēsturi, latviešu valodu un literatūru, bijusi pionieru vadītāja. Ilgus gadus bijusi skolas teātra pulciņa vadītāja, sagatavojot jauno maiņu Strenču Tautas teātrim. Skolotājas Guntas izcilās zināšanas un intereses par literatūru un mākslas vēsturi vienmēr viņai piesaistījušas daudz skolēnu un sabiedrības uzmanības. Nenovērtējams ir viņas ieguldījums Strenču pilsētas vēstures pētniecībā un materiālu uzkrāšanā. Guntas un viņas ģimenes lielākais ieguldījums Latvijas valsts kultūrvēstures liecību glabāšanā ir lielā fotoplašu kolekcija, kurā fiksēta pilsētas un novada vēsture. Nenovērtējams ir skolotājas Guntas ieguldījums novadnieka, dzejnieka Jāņa Ziemeļnieka daiļrades popularizēšanā un piemiņas godināšanā. Kolēģi un audzēkņi viņu raksturo kā ļoti gudru, atsaucīgu un pretimnākošu jebkurai idejai, kā patiesu un sirsnīgu cilvēku. Skolotāja vienmēr atšķīrusies no citiem ar savu brīvdomātājas garu. Skolēni augot paņēmu no skolotāja sev vērtīgāko. Latvijā ir daudz lielisku personību, kuras skolas gadus ir pratušas paņemt no skolotājas Guntas labāko, ko viņa visu savu darba mūžu nesavtīgi ir devusi.”

Šajā rindkopā pateikts daudz labu vārdu. Jautājot par viņas bagātīgo mūžu, skolotāja jokodama atteic, ka ar viņu ir tāpat kā ar dzejnieku Māri Čaklo un stāstījumu par sevi iesāk ar Māra Čaklā vārdiem: “Es esmu bagāts. Man pieder viss, Kas ar mani ir noticis.” Mūžs patiešām ir bagāts. Dzimusi pirmskara gados, skolotāja atzīst, ka viņai bijusi neparasta bērnība, jo vecāki viņai pasakas nestāstīja. Tēva mīļākie autori bija izcili rakstnieki V. Šekspīrs, F. Dostojevskis, K. Hamsuns, A. Čehovs, kuru darbus viņš lasīja un citēja mazajai Guntai jau bērnībā. Klasiķu darbi ir mīļi joprojām, kaut arī acis vairs neklausā tā kā vēlētās, skolotāja mēdz pārlasīt savus mīļāko autoru darbus arī šodien. Bērnības atmiņas ir ļoti gaišas, neraugoties uz grūtajiem laikiem, kas piedzīvoti.

Gunta bija jaunākais bērns ģimenē, vecāki viņu ļoti mīlēja un lutināja. Māte bija prasmīga šuvēja un mazā meitene vienmēr bija apģērbta pašu šūtās kleitīnās. Viņa atceras kādu gadījumu no skolas gadiem, kad audumus deva uz kartītēm un nebija nekādas iespējas izvēlēties. Mammai bija ļoti neglīts audums – tumši zils ar pelēkām svītrām, no kura viņa uzšūva mazajai Guntai skolas kleitu. Kā jau tajos laikos kleita tika uzšūta ar rezervi, lai ilgāk derētu. Aizgājusi jaunajā kleitā uz skolu viņa ieraudzīja, ka klases smukākajam puisim ir uzšūtas mazas, glītas biksītes no tā paša auduma. Gunta vēl šodien atceras savas toreizējās sajūtas.

Vēl viena bērnības atmiņa spilgti saglabājusies atmiņā – kad 1. klasītē skolotāja pastāstīja priecīgo ziņu, ka Izglītības nodaļa ir atsūtījusi bērniem dzēšgumijas, bet katram bērnam nesanāks, tāpēc tās jasadala uz pusēm. Taču arī tad vēl visiem nepietiks, bet būs jālozē. Guntai, diemžēl, neiekrita laimīgā loze. Mazā sirsnīga ļoti sāpēja, neviens bērns negribēja iedot pamēģināt, kā ir dzēst ar dzēšgumiju. Prieks bija neapprakstāms, kad klases smukākais puisis iedeva Guntai padzēst ar savu dzēšgumiju. Tādas, lūk, bērnības atmiņas, ko šā laika bērniem droši vien grūti saprast...

No pirmās brīvvalsts laikiem skolotāja atceras Strenču veikalnieku Kušķi un to, ka Strenčos viesojās ievērojams teātra darbinieks Zeltmatis, kurš iestudēja drāmu “Indulis”. Šis fakts piefiksēts arī fotomeistara Dāvja Spundes fotogrāfijās.

Skarbas ir atmiņas par kara laiku. Prātā palikuši smagie sarkanarmiešu zābaku soļi uz mājas kāpnēm un nežēlīgā izrēķināšanās ar ebreju tautības cilvēkiem. Arī Guntas tēvu apcietināja, jo viņš strādāja par tehnisko sekretāru pilsētas izpildkomitejā. Skumji atcerēties, ka tie bija pašu tautieši, kas aiz atriebības nodeva daudzus. Tēvam Valmieras cietumā nācās pavadīt 8 mēnešus.

No saviem skolas gadiem visspilgtākās atmiņas ir par skolotāju Mildu Kalēju, kura tolaik bijusi arī Strenču sabiedriskās dzīves dvēsele. Skolotāja atzīst, ka skolotāja Kalēja ir leģenda un iesaka, ka viņa noteikti būtu pelnījusi piemiņas vietu Strenčos.

No kreisās: Gunta Kraukle, Jānis Pētersons, Gunta Grigore, Aigars Veldre

Jau no bērnības Guntas interesi saistīja literatūra un vēsture. Viņas mīļākās vēsturiskās personības ir Napoleons un Francijas prezidents Žaks Širaks. “Saistīja Širaka personība, viņš rakstīja dzeju, viņa valoda skanēja kā mūzika. Fantastisks cilvēks,” atzīst skolotāja. Jautāta par latviešu autoriem, viņa pirmo nosauc Andreju Upīti un viņa izcilo darbu “Zaļā zeme”. Viņai mīļš autors ir arī Jānis Akuraters un “Kalpa zēna vasara”, dzejnieki O. Vācietis, Ā. Elksne, O. Lisovska. Pie lielajām mīlestībām jāpieskaita arī krievu autori – Jeseņins, Ļermantovs, Dostojevskis, Čehovs, Bulgakovs, Astafjevs, Abramovs, Šukšins. Sarakstu noteikti varētu turpināt. Vēl no cittautiešiem skolotāja pie savām mīlestībām min franču autoru dzeju un literatūru.

Garajā darba mūžā, kas Strenču skolēniem atdots 41 gada garumā, skolotājai ir daudz piedzīvotā. Par saviem darba gadiem viņa var pastāstīt ļoti daudz un interesanti. Tas jau ir grāmatas formāta cienīgs materiāls. Skolotājai ir interesanti stāsti par klases ekskursijām uz Raiņa un Aspazijas muzeju Majoros un Kārļa Skalbes muzeju. Viņa atceras līdzpārdzīvoto savu skolēnu dalību republikas deklamētāju konkursos. Skolotāja teic, ka viņai ir ļoti laimējies ar skolēniem, vienmēr bijušas ļoti labas klases. Viņa to skaidro ar Strenču labvēlīgo klimatu, ko noteikti ietekmē Gaujas tuvums. Upe arī ir viena no viņas mīlestībām, pie kuras pavadītas daudzas vasaras. Laikam tāpēc Strenči ir izauklējuši vairākus izcilus māksliniekus, sākot ar aktieri Luiju Smitu un turpinot ar Arturu Maskatu un Ingu Šļubovsku. Skolotāja priecājas par saviem bijušajiem skolēniem, kuri izvēlējušies cienījamās profesijas. Daudzi no viņiem ir skolotāji (tai skaitā arī tagadējā skolas direktore Dace Gaigala), mediķi, dažādu profilu mākslinieki, mežrūpniecības speciālisti.

Skolotājai ir emocionāls stāsts par dāvanām: “Viena laiku klašu audzinātājiem bija obligāti vairākas reizes gadā jāapmeklē skolēni mājās. Reiz aizgāju pie Pētera Enna ģimenes (vācieši), kas dzīvoja “Udriņās”. Ģimenē daudz bērnu, māte lielā katlā vārīja mazmazītiņus kartupeļiņus ar visām mizām (tādus kā dod cukām). Aicināja arī mani pie galda. Atteicos. Man bija kauns, ka esmu atnesusi tik maz konfekšu lielajai ģimenei. Kad Pētera mamma bija slimnīcā, aicināju Pēteri kopā ar mani paēst pusdienas pilsētas ēdnīcā, sameloju, ka ēdam par skolas naudu. Pēc dažām dienām Pēteris bija paņēmis līdz uz ēdnīcu arī jaunāko brālīti un māsiņu. Baroju apmēram 2 nedēļas visus bērnus. Drīz pēc tam Enna ģimene beidzot dabūja atļauju izbraukt uz Vāciju. Pie manis atnāca māte ar Pēteri. Viņa man atdeva savu izejamo zīda kleitu, sakot, ka Vācijā viss būšot, viņai neko nevajadzēšot. Dāvanu pieņēmu. No kleitas mana mamma vēlāk izšūva blūzi, kuru vēl tagad dažreiz uzvelku. Aicināju Pēteri palikt pie manis, bet māte teica, ka ģimenei jābūt kopā. Drīz pēc aizbraukšanas saņēmu no Pētera vēstuli un pēc tam arī paciņu ar makaroniem, cukuru, rīsiem, konfekšiem. Kad 90. gadu beigās Latvijā bija ļoti trūcīgi, Pēteris no Vācijas (ar bijušās klasesbiedrenes strenčnietes starpniecību) atsūtīja man 50 vācu markas. Uzzināju, ka ģimene ir pārtikusī, Pēteris apprecējies, strādā par automehāniķi.

Esmu saņēmusi arī citas dāvanas. Parasti albūmus ar skolēnu fotogrāfijām. Kaut arī albūmi man bija mīļi, atdevu tos skolai, lai tikšanās reizēs var paskatīties un atcerēties bērnību. Viena no manām mīļākajām klasēm izlaidumā nodziedāja Lilioma dziesmu (“Atkal, atkal ir debesis pušu...”), kas man līdz šim brīdim ir viena no mīļākajām dāvanām.” Tādi, lūk, pamācoši stāsti par dāvanām un dāsnumu.

Ir vēl viens stāsts: “Kad braucām uz baletu “Žizele”, viena meitene no laukiem kategoriski atteicās braukt līdzī, jo baletā neesot ko redzēt. Pateicu, ka ir viena lieka biļete, tāpēc jābrauc. Sēdējām ložā, biļetes bija dārgas, kad atvērās

priekšsargs, sapratu – kāpēc. Viesojās Māris Liepa ar savu otro sievu, Lielā teātra primbalerīnu Ninu Semizorovu. Mēs visi burtiski aizturējām elpu. Liepa – tas bija it kā lidojums pa dzīvi, un mēs visi lidojām līdzī... Starprīdī meitene, kura negribēja braukt, jautā: “Skolotāj, kad mēs atkal brauksim uz baletu?” Tādu brīžu dēļ ir vērts strādāt par skolotāju,” atzīst skolotāja Kraukle.

Par labāko laiku savā dzīvē skolotāja sauc Mākslas akadēmijā aizvadītos 5 gadus un ar cieņu atceras savus brīnišķīgos profesorus, kurus dēvē par fenomenāliem – Ed. Kalniņš, T. Kačalova, M. Vulfsons, H. Dubins.

Stāstot par kolēģiem, ar kuriem kopā bijis jāpēd ne vienu vien sāls pudu, skolotāja atceras savu pirmo direktori – stingro, sirsnīgo skolotāju Freimani. No daudzo sarunu un diskusiju krājuma, atmiņā palicis kāds strīds ar direktori un viņas vārdi: “Gunta, tu visu mūžu atcerēsies, ka runāji man pretī!”

Par kādreizējo skolas direktoru, tagadējo Strenču novada domes priekšsēdētāju J. Pēteronu skolotāja saka: “Taisnīgs un saprotošs direktors, patika viņa darba stils. Viņš kolēģiem skolā bija savējais.”

Protams, tiek uzteiktas kolēģes – Anna Leite, Daina Leite, Māriete Čukste, Zinaida Andrējeva, Lija Beiša, Sarmīte Krūze, ar kurām vēl joprojām tiek uzturēti kontakti dažādās dzīves situācijās. Mīļi un jauki vārdi tiek veltīti kolēģei Anitai Vladimirovai, kuras mīlestību pret bērniem un grāmatām varēja pamācīties ikviens. Bibliotēkas stundās Anita bērniem saprotamā valodā prata pastāstīt par grāmatām un bija ļoti bargā pret tiem, kuri laukā neatdeva grāmatas bibliotēkā. Bērni ļoti mīlēja viņu un viņa mīlēja bērnus.

To pašu saka arī skolotājas Kraukles bijušie audzēkņi, kuri mīļi viņu dēvē par Krauklīti, atzīstot, ka skolotāja bija brīnišķīga audzinātāja, ļoti rūpējās par katra bērna izglītošanu un personības pilnveidošanu, bija sirsnīga un mīļa, emocionāls mīlestības cilvēks.

Interesanta ir skolotājas versija par Strenču vārda izcelsmi. Viņa skaidro, ka pilsēta ieguva savu teritoriju no apkārtējām muižām, kurās valdīja vācu baroni. Vāciski robeža ir “grenze”. Mājavārds “Mežstrenči” – meža robeža. Cilvēki, lietojot valodu, šo vācu vārdu pārveidojuši, izveidojot pilsētas nosaukumu – Strenči. Vecie ļaudis kādreiz teica Strencis, mēs sakām Strenči.

Skolotāja saka paldies daudziem labiem cilvēkiem, kuru palīdzīgā roka dažkārt ir nepieciešama – ļoti daudz palīdz brāļa ģimene, prieks, ka brāļa bērni ir izauguši par krietniem un izglītotiem cilvēkiem, strādā labos darbos. Pateicība izskan arī labajiem, sirsnīgajiem kaimiņiem un, protams, bijušajiem skolēniem, kuri skolotājai nekad neatsaka palīdzību.

Skolotāja Kraukle visiem avīzītes lasītājiem dod padomu dzīvot katrai dienai un nākošajam gadam paņemt līdzī no 2014. gada visas labās dienas, bet sliktās atdot atpakaļ liktenim. Jauniešiem viņa iesaka noteikti mācīties valodas, jo tās vienmēr dzīvē noder. “Lai visiem veiksmīgs 2015. gads! Lai mana mīļā Gauja plūstu dzidra un tīra, Lai Rīgas iela kļūtu bagātāka ar zaļojošiem kokiem, lai Strenčos atkal tiktu atvērta grāmatnīca!”

Man bija prieks, ka dodoties ciemos pie cienījamās skolotājas, varēju viņai pastāstīt pavisam svaigi saņemtu ziņu, ka nupat nākusi klajā grāmata “Latvijas novadu dārgumi”, kurā viens atvērums atvēlēts pagājušajā gadsimtā Strenčos strādājošajām personībām – fotogrāfiem Dāvim Spundem, Konrādam Krauklim un dzejniekam Jānim Ziemeļniekam.

PATEICĪBA

Paldies Strenču novada pašvaldībai, bijušajiem skolēniem, viņu vecākiem, kolēģiem un draugiem, kas mani sveica sakarā ar apbalvojumu.

Laimīgu un veiksmīgu 2015. gadu! Daudz saulainu un priecīgu dienu!

Gunta Kraukle

INFORMĀCIJA

SIA "Latvijas Mednieku apmācību centrs" janvārī Strenčos organizē apmācību mednieka un medību vadītāja apliecības iegūšanai. Pieteikties pa tālruni 29282027.

BIBLIOTĒKAS DARBA LAIKI

Ziemassvētkos un gadu mijā:

22. decembrī 9:00 – 14:00

23. decembrī 9:00 – 16:00

24. – 28. decembrim slēgts

29. decembrī 9:00 – 14:00

30. decembrī 9:00 – 16:00

31. decembra – 4. janvārim slēgts

Uz tikšanos 5. Janvārī!

*Klusumā svētā, Ziemsvētku Laime nāk Tavā sētā,
Iededz liesmiņu savā sirdī,
Dvēselē – gaismu, Ielaid šai brīdī,
Tiem, kam gaiša un silta sirds,
Spoži – Ziemsvētku zvaigzne mirdz!
Priecīgus un gaišus Jums svētkus!*

Strenču pilsētas bibliotēka

FOTO ATSKATS

Koncerts "Pirms Ziemassvētkiem"

Folkloras kopa "Mežābele" māca saulgriežu tradīcijas

DZIMTSARAKSTU ZIŅAS

Strenču novada Dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti mūžībā aizgājušie:

ANNA ŽUKA /Seda/
12.11.1926. – 28.11.2014.

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem.

Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Inese Zvirbule

AFIŠA

- **21. decembrī plkst. 13:00** Strenču novada Kultūras centrā ziemas saulgriežu labdarības koncerts GAISMA DVĒSELĒ STARO... Koncerta īpašie viesi INGUS PĒTERSONS un GORAN GORA.
- **21. decembrī plkst. 15:00** Jaunklidža bibliotēkā - saietā namā uz Ziemassvētku koncertu "...PIRMS IEDEDZ SVECI EGLES ZARĀ..." aicina Valmieras Kultūras centra sieviešu koris "JUMARA", diriģentes Ingas Zīmes vadībā un Jānis Žagariņš.
- **25. decembrī plkst. 16:00** Strenču novada Kultūras centrā koncerts "ZIEMASSVĒTKU ROZE". Koncertā piedalās LNO soliste Inga Šļubovska un Ziemeļlatvijas kameransamblis "Livonija". Ieeja bez maksas.
- **27. decembrī plkst. 18:00** Plāņu tautas namā "TIKŠANĀS PIE EGLĪTES". Kopā ar Plāņu pagasta pašdarbniekiem priecāsies Blomes, Vijciema, Palsmanes pašdarbnieki.
- Sedas pilsētas biedrība "Cerības pakāpiens" **30. decembrī plkst. 16:00** Sedas pilsētas kultūras namā ielūdz uz pasākumu "Satikšanās ziemā". Koncertēs muzikālā apvienība "MATI". Pasākumu finansiāli atbalsta biedrība "Lauku partnerība Ziemeļgaujā".
- **31. decembrī no plkst 23:30** aicinām visus pulcēties Strenču pilsētas centrā pie pulksteņa, lai kopīgi skaitītu Vecā gada pēdējās minūtes un ar salītu sveiktu Jaunā gada atnākšanu. Ar muzikāli izklaidējošu programmu priecēs VDT aktieri ĢIRTS RĀVIŅŠ UN IMANTS STRADS. Ikvienam būs iespēja izkalt Jaunā gada laimes un veiksmes monētu.
- **1. janvārī plkst. 01:00** SVĒTKU SALŪTS un JAUNGADA BALLE – KARNEVĀLS Sedas kultūras namā. Spēlēs grupa "Sandra", ieeja 2 eiro.
- **27. janvārī** dokumentālās filmas "FREIMIS. MĀRTIŅŠ FREIMANIS." izrāde Strenču novada Kultūras centrā. Sekojiet konkrētākai informācijai!

Informācijas apkopojums par rīcību uz ledus ziemas periodā

1. Iepriekšējo gadu statistika par cilvēku meklēšanas darbiem ūdenī ziemas periodā.

2010.gadā – 3 noslīkušie, 2011.gadā – 19 noslīkušie, 2012.gadā – 9 noslīkušie,

2013.gadā – 23 noslīkušie, 2014.gadā no janvāra līdz martam VUGD glābšanas darbos uz ledus izglāba 5 cilvēkus.

Ziemas periodā ielūzt ledū un noslīkst ne tikai makšķernieki, bet arī cilvēki, kas pastaigājas pa ledu.

Šie cipari ir orientējoši un atspoguļo kopējo atrasto noslīkušo skaitu ziemas periodā./

2. Ieteikumi zemledus makšķerniekiem un pārējiem iedzīvotājiem.

Lai izglābtos pēc ielūšanas ledū, ir jāzina daži vienkārši padomi, kā pareizi rīkoties. **Dodoties makšķerēt:**

- Ieteicams nedoties makšķerēt vienam;
- Līdzī jāņem uzlādēts telefons, kas ievietots ūdensnecaurlaidīgā iepakojumā;
- Mājiniem pēc iespējas precīzāk ir jānorāda makšķerēšanas vieta un atgriešanās laiks;
- Līdzī jāņem rezerves drēbes un termoss ar siltu un saldu tēju;

Ja gadās ielūzt, tad:

- Skaļi jāsauc palīgā un apkārtējiem nekavējoties ir jāzvana uz 112;
- Jācenšas saglabāt miers, nostabilizēt elpošana;
- Lai palīdzētu, ielūzušajam jātuvojas rāpus vai guļus, netuvojoties līdz pašai ielūzuma vietai. Ielūzušajam apmēram no 2 - 5 metru attāluma jāpamet aukla, sasieti apgērba gabali, garš koks vai kāds cits priekšmets. Ja glābēji ir vairāki, jāievēro, ka vienam no otra jāatrodas 2-3 m attālumā.
- Izvelkot cietušo uz ledus vai pašam izkļūstot uz ledus, rāpus jāvirzās prom no bīstamās vietas līdz krastam.

Lai sekmīgi izkļūtu no ledus, makšķernieki ir aicināti līdzī ņemt dažādus palīgīdzekļus – ledus irbuļus vai āķus, ar kuru palīdzību var iekerties ledū un tādējādi izvilkst sevi ārā. Šādus irbuļus vai āķus katrs pats var uztaisīt arī mājas apstākļos, piemēram, pielietojot koka gabalu un naglas. Līdzās tam, pilns makšķerēšanas kostīms, kuram ir peldfunkcija, vai glābšanas veste ļaus pēc ielūšanas ledū peldēt pa ūdens virsu.

Līdzās padomiem, kā izkļūt ārā pēc ielūšanas ledū, svarīgi zināt vairākas būtiskas lietas kā palīdzēt cilvēkam, kurš ir izglābts pēc ielūšanas ledū.

Ja cilvēks ir izglābts pēc ielūšanas ledū, vienmēr **nekavējoties jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība**, zvanot pa tālruni 113. Kamēr mediķi ir ceļā uz notikuma vietu, cietušajam nekavējoties jāsniedz pirmā palīdzība, jo viņa dzīvība var būt atkarīga tieši no līdzcilvēku pareizas rīcības šajās minūtēs.

Ja cietušais ir viens pats un neviena palīga tuvumā nav, cietušajam jāmēģina pēc iespējas ātrāk noiet nost no ledus un doties uz tuvākajām mājām vai sabiedrisko vietu pēc palīdzības. Ja drēbes ir mitras un tās nav iespējams nomainīt, tās nevajadzētu vilkt nost, pretējā gadījumā ķermenis vēl straujāk atdzīsīs. Ja tuvumā nav neviena cita cilvēka un cietušais pēc izkļūšanas no ledusaukstā ūdens palīdzību nesaņem, iespēja izdzīvot kritiski samazinās.

Kā palīdzēt cilvēkam pēc izglābšanās no ielūšanas ledū:

- nekavējoties jāizsauc ātrā palīdzība, zvanot pa tālruni 113;
- jānovieto cietušo siltā telpā vai vismaz aizvējā;
- jāatbrīvo cietušo no mitrām drēbēm, apaviem, nomainot tās pret sausām un jāsedz ar siltām, sausām drēbēm, vislabāk ar kādu segu vai, ja netālu ir automašīna, var izmantot arī aptieciņā esošo folija segu;
- cietušo jānovieto uz kādas kastes, ragavām vai citas virsmas, lai būtu mazāka saskare ar sniegu un ledu;
- cietušo nedrīkst strauji sildīt – sasildīšanai jānotiek pakāpeniski;
- ja vien cilvēks var pakustēties un ir pie apziņas, viņš droši to var darīt, jo tas palīdzēs sasilt;
- ja cietušajam **nav traucēta apziņa**, jādod silts, salds dzēriens;
- cietušajam nedrīkst dot alkoholu, jo tas veicina ķermeņa atdzišanu. Alkohols cilvēkam rada subjektīvu, mānīgu sajūtu, ka viņam ir silti, taču patiesībā alkohola ietekmē perifērie ādas asinsvadi paplašinās un ķermenis daudz straujāk zaudē siltumu;
- ja cietušā stāvoklis ir smags, bez vajadzības nekustināt cietušajam rokas un kājas, nemasēt, jo tas veicinās straujāku ķermeņa siltuma zudumu; tāpat arī cietušo nesēdināt vai necelt stāvus, jo samazināsies asins pieplūde galvas smadzenēm un cietušais var zaudēt samaņu;
- ja cietušais zaudē samaņu, jāveic atdzīvināšanas pasākumus. Atdzīvināšanas pasākumi ir jāveic līdz brīdim, kad ierodas mediķi vai kad cietušajam atjaunojusies normāla elpošana vai arī līdz brīdim, kad glābēja spēki ir izsīkuši. Ja atdzīvināšanas pasākumi netiks veikti, iespēja izglābt šādu cilvēku būs niecīga.

VUGD aicina **nepaiekt vienaldzīgi garām**, ja redzat, ka bērni vai pusaudži slidinās pa nedrošu ledu – brīdiniet viņus par bīstamību, bet, ja pamanāt, ka cilvēki ir aizgājuši pārāk tālu no krasta un var rasties problēmas atgriezties atpakaļ, kā arī, **ja cilvēks ir ielūzis ledū, nekavējoties zvaniet glābšanas dienestam pa tālruni 112.**

Sagatavoja: Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa

MŪSU NOVADA VĒSTIS

Strenču novada pašvaldības informatīvais izdevums. Tirāža – 1800 eks.

Par skaitļu un faktu pareizību atbild rakstu autori.

Materiālus apkopoja Strenču novada sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Gailīte, tālr. 64715660, mob.t. 26312250, e-pasts: ginta.gailite@strencunovads.lv